

**Силабус навчальної дисципліни
«Література української діаспори»**

Напрямок підготовки	Доктор філософії
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-наукова програма	Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство
Статус дисципліни	Дисципліна вільного вибору аспіранта
Мова навчання	Українська
Семестр	II
Кількість кредитів ЄКТС	3
Форма підсумкового контролю	Залік
Викладач	Мариненко Юрій Васильович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри теорії та історії світової літератури імені професора В. І. Фесенко.
Анотація навчальної дисципліни	предметом вивчення навчальної дисципліни є літературна спадщина митців української еміграції. Дисципліна «Література української діаспори» належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. Вона забезпечує професійний розвиток аспіранта та спрямована на формування ефективного дослідника-літературознавця, викладача вищої школи, здатного здійснювати самостійні наукові дослідження та передавати знання студентам. У процесі вивчення дисципліни передбачено системно-цілісний аналіз феномену української літературної еміграції. Зокрема в полі зору будуть особливості творчого процесу, проблемно-тематичний, жанрово-стильовий діапазон літератури української діаспори.
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	лекції – <u>20 год.</u> семінарські заняття – – год. практичні заняття – 10 год. консультації – – год. самостійна робота – <u>60 год.</u>
Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни	<i>Знати:</i> основну літературознавчу термінологію та поняття, аналізувати художні тексти з позиції літературознавства. <i>Вміти:</i> оперувати теоретико-літературним інструментарієм для осмислення художньо-естетичних фактів і явищ; здійснювати літературно-філософські, літературно-історичні, літературно-психологічні, текстологічні дослідження. ефективно, раціонально і творчо використовувати літературознавчі знання і філологічні уміння для вирішення професійних завдань, обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного літературного матеріалу. Володіти елементарними навичками літературознавчого аналізу тексту, інтерпретаційними стратегіями читання художніх текстів. <i>Або:</i> Успішне опанування курсів: Вступ до літературознавства, Історія зарубіжної літератури, Українська література у світовому контексті, Знання теоретичних основ

	літературознавства та літературної критики.		
Мета вивчення дисципліни	формування спеціальної (філологічної) компетентності: здатності до здійснення цілісного аналізу художніх творів у єдності їх ідейно-змістового наповнення.		
Компетентності, яких аспірант набуває в результаті вивчення дисципліни			
ІК. Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в царині порівняльно-історичного та типологічного літературознавства, системного аналізу, рецептивної естетики у процесі професійної діяльності або навчання, що охоплює проведення досліджень та/або здійснення інноваційної діяльності з використанням комплексу міждисциплінарних даних. Загальні компетентності ЗК 1. Здатність до осмислення філософсько-світоглядних засад, сучасних напрямів і закономірностей розвитку української науки в умовах глобалізації. ЗК 2. Здатність ініціювати, організовувати та проводити комплексні теоретичні та експериментальні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які відкривають нові знання. ЗК 3. Самостійно узгоджувати теоретичні знання та практичні завдання. ЗК 4. Толерувати відмінності та пошановувати різноманітність думок і наукових позицій. ЗК 5. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії літератури та закономірностей розвитку художнього перекладу. ЗК 6. Здатність до наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів українською та іноземними мовами. ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі, розробляти та управляти науковими проектами. Фахові компетентності ФК 1. Здійснювати літературознавчий аналіз оригінальних і перекладених художніх текстів. ФК 2. Демонструвати знання про сучасний стан літературознавства, історії української літератури. ФК 3. Знати основні праці українських та зарубіжних теоретиків літератури ХХ- ХХІ ст. ФК 4. Розуміти підстави сучасних методів літературознавчого аналізу. ФК5. Аналізувати художні тексти із застосуванням новітніх наукових методологій. ФК 6. Знати основи сучасних підходів до літератури в аспекті їхнього практичного застосування. ФК 7. Здатність формулювати наукову проблему в галузі освіти, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної.			
Результати навчання з дисципліни			
Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання <i>(за необхідності)</i>
Код	Результат навчання		
6.1	6.1.1. знати основні терміни та поняття сучасного літературознавчого дискурсу; 6.1.2. опанувати теоретичні потрактування основних концептів літературної теорії представниками різних філософських та літературознавчих шкіл останніх десятиліть; 6.1.3. здійснювати аналіз новітніх філософських та літературознавчих праць із застосуванням набутих теоретичних знань;	Лекції, семінари, конференції, круглі столи, творчі тижні, наукові проекти, конкурси, олімпіади.	Усне опитування під час заняття; Програмований контроль; Письмове завдання; Індивідуальний науковий проект; Груповий науковий проект; Самостійна робота; Модульна контрольна

	6.1.4. знати основні теоретичні підходи до концептів історизму, наратології, системного аналізу.		робота;
6. 2.	6.2.1. здійснювати аналіз та інтерпретацію літературо-знавчих праць із філософських позицій; 6.2.2. розрізняти сегменти та модулі різних літературознавчих шкіл 6.2.3. аналізувати літературні твори під кутом зору новітніх теоретичних течій.	Конференції, круглі столи, творчі тижні, наукові проекти, конкурси, олімпіади, наукові доповіді-презентації.	Письмове завдання; Індивідуальний науковий проект; Груповий науковий проект; Самостійна робота;
6.3	6.3.1. здатність працювати в команді та самостійно; 6.3.2. цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність; 6.3.3 презентувати фахівцям і нефаківцям інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у галузі літературознавства; 6.3.4. здатність ефективно працювати в національному та міжнародному контексті як особистість і як член команди.	Конференції, круглі столи, творчі тижні, групові та індивідуальні наукові проекти, конкурси, олімпіади, наукові доповіді-презентації.	Письмове завдання; Індивідуальний науковий проект; Груповий науковий проект; Самостійна робота;
6. 4.	6.4.1.управляти комплексними діями або проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; 6.4.2. здатність застосовувати й інтегрувати знання і розуміння інших філологічних дисциплін; розуміти широкий міждисциплінарний контекст літературознавчої спеціалізації; 6.4.3. здатність розуміти контексти, в яких можуть бути застосовані літературознавчі знання; 6.4.4. здатність розробляти проекти для реалізації поставленої мети.	Конференції, круглі столи, творчі тижні, групові та індивідуальні наукові проекти, конкурси, олімпіади, наукові доповіді-презентації.	Письмове завдання; Індивідуальний науковий проект; Груповий науковий проект; Самостійна робота;

Тематичний план занять	Тема 1. Поняття про літературу української еміграції. Її масштаби, географія. Діаспоріана. Тема 2. Празька школа (література «Вісника»). Передумови. Видання. Ю.Дараган, Є.Маланюк, О.Теліга, Л.Мосендз. Тема 3. Мистецький український рух. Суспільно-політичні передумови. Видання. Ю.Шерех, Ю.Косач, І.Костецький, В.Барка. Тема 4. ОУП «Слово» та нью-йоркська група. Географія. Видання. О.Ізарський, Д.Гуменна.

Система оцінювання результатів навчання

Форми оцінювання аспірантів:

- семестрове оцінювання:

1. Самостійна (письмова) робота: аналітично-літературознавчий есей.
2. Порівняльна характеристика художніх творів.
3. Творчі завдання.
4. Модульна контрольна робота.

- підсумкове оцінювання залік

- умови допуску до семестрового заліку:

1. Відсутність пропусків на практичних заняттях.
2. Виконання самостійних (письмових) робіт (відповідно до планів практичних занять).
3. Написання модульної контрольної роботи.
4. Мінімальний семестровий бал за сумою балів за аудиторну роботу – 20 балів.

Організація оцінювання навчальних досягнень аспірантів здійснюється на засадах модульно-рейтингової системи. Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень має такі складники:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – залік	• Аудиторна та самостійна навчальна робота аспіранта	50
	• Модульна контрольна робота (МКР)	50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспіранта (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу аспіранта як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом семестру шляхом помноження на 10¹. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Критерії оцінювання вмінь та знань аспірантів під час аудиторної роботи

“Відмінно” 5 балів	• Прочитання та осмислення художнього та теоретичного матеріалу, винесеного на обговорення;• виконання відповідних усних та письмових завдань;• змістовний, аргументований та цілісний виклад під час відповіді;• активна й присутня участь у роботі впродовж усього семінарського заняття;• засвоєння відповідних літературознавчих термінів та понять та оперування ними під час семінару;• самостійність та творчість мислення;• вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний, світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; визначати жанрову природу та поетикальні особливості поданого художнього тексту.
“Добре” 4 бали	• Прочитання та осмислення художнього та теоретичного матеріалу, винесеного на обговорення;• виконання відповідних усних та письмових завдань;• змістовний, аргументований та цілісний виклад під час відповіді, в якій допускаються певні несуттєві помилки;• активна й присутня участь у роботі впродовж більшої частини семінарського заняття;• засвоєння відповідних літературознавчих термінів та понять та оперування ними під час семінару;• вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний, світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; визначати жанрову природу та поетикальні особливості поданого художнього тексту. Допускаються певні несуттєві помилки.

“Задовільно” 3 бали	Прочитання обов’язкового художнього та теоретичного матеріалів; виконання відповідних письмових завдань; відповідь репродуктивного характеру; відсутність цілісної та аргументованої відповіді на запитання; відповідь у формі доповнення.
“Незадовільно” 2 бали	Незнання обов’язкового художнього та теоретичного матеріалів; невиконання відповідних письмових завдань; нездатність дати відповідь репродуктивного характеру на поставленні запитання.
0 балів	Відсутність на семінарі без його подальшого відпрацювання.

Критерії оцінювання самостійної письмової роботи

“Відмінно” 5 балів	Повне розкриття теми, що засвідчує високий рівень осмислення відповідного художнього та теоретичного матеріалів; самостійність мислення; логічний, аргументований та грамотний виклад; належне оформлення роботи; вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
“Добре” 4 бали	Розкриття теми, що засвідчує належний рівень осмислення відповідного художнього та теоретичного матеріалів. Допускаються певні неточності; логічний, аргументований та грамотний виклад. Допускаються певні неточності; належне оформлення роботи; вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
“Задовільно” 3 бали	Часткове розкриття теми; домінування реферативної інформації та цитат над самостійним аналізом художнього тексту; нелогічний та неграмотний виклад; некоректне оформлення; вчасне подання роботи (пізніше подання роботи допускається у випадку хвороби. Копія довідки здається разом з самостійною роботою).
“Незадовільно” 2 бали	Нерозкриття теми з урахуванням відповідного художнього та теоретичного матеріалів; несамостійне виконання роботи (списування у колег, з інтернету, підручників тощо); невчасне подання роботи без поважної причини, засвідченої офіційною довідкою.
0 балів	Самостійну роботу не подано.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

50-45 балів	Знання художніх текстів, винесених для обов’язкового прочитання; вичерпна відповідь на історико-теоретичне запитання; вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; визначення жанрової природи та поетикальних особливостей поданого художнього тексту; оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; змістовний, аргументований та грамотний виклад; самостійність виконання.
44-38 балів	Знання художніх текстів, винесених для обов’язкового прочитання; грунтовна відповідь на історико-теоретичне запитання. Допускаються певні несуттєві помилки; вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, враховуючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи. Допускаються певні несуттєві помилки; визначення жанрової природи та поетикальних особливостей поданого художнього тексту. Допускаються певні несуттєві помилки; оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями;

	• змістовний, аргументований та грамотний виклад; • самостійність виконання.
37-33 бали	• Знання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання; • часткова відповідь на історико-теоретичне запитання; • поверховий аналіз художнього тексту або його фрагменту з недостатнім висвітленням історико-культурного та світоглядно-естетичного контекстів відповідної епохи; • визначення жанрової природи поданого тексту; • часткове оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • самостійність виконання.
32 і нижче балів	• Незнання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання; • відсутність відповіді або неправильна відповідь на історико-теоретичне запитання; • відсутній або неправильний аналіз художнього тексту; • відсутність або неправильне визначення жанрової природи поданого тексту; • несамотійність виконання (списування).
0 балів	Неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня

Залік

Відмітка про залік у національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового бала аспіранта таким чином:

90 – 100 балів	–	A
82 – 89 балів	–	B
75 – 81 бал	–	C
66 – 74 бали	–	D
60 – 65 бали	–	E
59 балів і нижче	–	FX.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо аспірант під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано» в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Критерії оцінювання знань та вмінь аспіранта під час заліку

“Зараховано”	• Знання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання; • повна або часткова відповідь на історико-теоретичне запитання; • вміння аналізувати художній текст або його фрагмент, висвітлюючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи. Допускаються певні несуттєві помилки; • визначення жанрової природи поданого тексту; • часткове оперування відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • самостійність відповіді.
“Не зараховано”	• Незнання художніх текстів, винесених для обов'язкового прочитання; • відсутність відповіді на історико-теоретичне запитання; • невміння аналізувати художній текст або його фрагмент, висвітлюючи історико-культурний та світоглядно-естетичний контексти відповідної епохи; • невміння визначити жанрову природу поданого тексту; • неволодіння відповідними літературознавчими термінами та поняттями; • несамотійність відповіді.

Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

Політика курсу	Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи. Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедура та форми терміни відпрацювання аспірантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра психології, педагогіки і фізичного виховання і доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання. Під час роботи над письмовими роботами не допустимо порушення академічної доброчесності. Зокрема: • використання в роботі чужих текстів чи окремих фрагментів без належного посилання на джерело, зі змінами окремих слів чи речень; • використання перефразованих чужих ідей без посилання на їх авторів; • видавання за власний текст купленого чи отриманого за нематеріальну винагороду чужого тексту чи його фрагменту; • несамотійне виконання будь-яких навчальних завдань (якщо це не передбачено вимогами програми); • фальсифікація результатів наукової чи навчальної роботи; • посилання на джерела, які не використовувалися у роботі, • залучення підставних осіб до списку авторів наукової чи навчальної роботи, участь таких осіб у поточній чи підсумковій оцінці знань. Основні види відповідальності аспірантів за порушення академічної доброчесності: • повторне проходження оцінювання (контрольна робота, залік тощо); • повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; • відрахування із закладу освіти; • позбавлення академічної стипендії; • позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.
Рекомендована література	Основна: 1. Андрусів С. Модус національної ідентичності: львівський текст 30-х років ХХ ст. : Монографія. – Тернопіль : Джура; Львів : ЛНУ ім. І. Франка , 2000.– 340 с. 2. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка. - К.: Основи, 1997. - 608 с. 3. Грабович Г. У пошуках великої літератури. — К., 1993. 4. Мариненко Ю. Місія: проблеми національної ідентичності в українській прозі 40-50-х рр. ХХ ст. Монографія. - Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2004. - 328 с. 5. Міжкультурний діалог. Том 1. Ідентичність. - К.: Дух і літера, 2009. – 464 с. 6. Павличко С. Теорія літератури. – К.: Основи, 2002. – 665 с. 7. Поліщук Я. Література як геокультурний проект: Монографія. – К.: Академвидав, 2008. 8. Скорина Л. Література та літературознавство української діаспори: Курс лекцій. — 2.вид. — Черкаси: Брама-Україна, 2005. 9. Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості / Упорядк. В. А. Просалової. — Донецьк: Східний видавничий дім, 2012. — 516 с. 10. Шерех Ю. Пороги і запоріжжя: Література. Мистецтво. Ідеології. У 3 т.

– Харків: Фоліо, 1998. – Т. 1. – 607 с. Т. 2. – 367 с. Т. 3. – 431 с.

Додаткова:

11. Гачев Г.. Національні образи світу. Космо-Психо-Логос. Серія: Технології культури. Видавництво: Академічний Проект, 2007. _ 512 с,
12. Слабошпицький М, 25 поетів української діаспори. — К.: видавництво «Ярославів Вал», 2006. — 728 с.
13. Сміт Ентоні Д. Національна ідентичність. — К.: Основи, 1994. — 390 с.
14. Шумило Н. Під знаком національної самобутності. Українська художня проза і літературна критика кінця ХІХ-поч.ХХ ст. – К: Задруга, 2003. – 354 с.
15. Грабович Г. Шевченко, якого не знаємо. — К.: Критика, 2000. — 305 с.
16. Гелнер Е. Нації та націоналізм / Національна ідентичність: Хрестоматія / Т. Воропай (упоряд.). — Харків: Крок, 2002.- 316 с.
17. Ковальов Д., Ковальов П. Повстання ідентичності. — Дн.: ВКК Баланс-Клуб, 2016. — 304 с.
18. Павлишин М. Канон та іконостас. К., 1997.
19. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. - . Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002.
20. Грабович Г. Шевченко як міфотворець. Семантика символів у творчості поета. – К. Рад. письменник, 1991 (1998). – 212 с.

Додаткові ресурси

Посилання на електронні ресурси (не тільки відкриті), на яких розміщено додаткову інформацію щодо дисципліни – приклади контрольних та екзаменаційних завдань, тематика рефератів, методичні вказівки з виконання самостійної роботи тощо).

<http://diasporiana.org.ua/>

<http://litopys.org.ua/>

<http://www.ukrcenter.com/>

<http://1576.ua/>

<http://chtyvo.org.ua/>

<http://www.ukrlib.com.ua/>

<http://ukrlife.org/>

<http://www.ukrclassic.com.ua/>

http://ukrbooks.com/ua/21_st/

<http://politiko.ua/blogpost25512>

<http://avtura.com.ua/>

<http://ukrlit.org/>

<http://uaport.net/cat/kultura.-iskusstvo.-literatura/literatura>

<http://bukvoid.com.ua/>

<http://litakcent.com/>

Сайт кафедри теорії та історії світової літератури <http://chairlit.blogspot.com/>